

ÅRSRAPPORT

Trygg Trafikk
Vestfold og Telemark

20
20

TRYGG TRAFIKK

RÅDGIVER

Tor Egil Syvertsen

Telefon: 990 67 11 71

E-post: syvertsen@tryggtrafikk.no

REGIONLEDER

Mette Magnussen

Telefon: 90 99 79 70

E-post: magnussen@tryggtrafikk.no

Adresse: Postboks 2844,
Fylkeshuset, 3702 SKIEN

SENIORRÅDGIVER

Brita Straume

Telefon: 90 95 53 30

E-post: straume@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK I VESTFOLD OG TELEMARF FYLKE

Trygg Trafikks arbeid i Vestfold og Telemark bygger på *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018–2021*, Trygg Trafikks strategi for 2018–2025 og handlingsplan for 2018–2019, i tillegg til fylkeskommunens eget planverk for trafikksikkerhetsarbeidet.

Trygg Trafikk har i 2020 justert fylkesorganiseringsen sin og tilpasset den til regionreformen. Regionleder Mette Magnussen har kontorplass i Tønsberg og leder Trygg Trafikks arbeid i fylket. Trygg Trafikks øvrige kontorsteder i fylket er Skien og Kragerø. Trygg Trafikks faste ansatte i Vestfold og Telemark er lønnet av Trygg Trafikk, mens aktivitetsmidler, kontorhold og reiseutgifter dekkes av Vestfold og Telemark fylkeskommune.

INNHOOLD

Dette er Trygg Trafikk.....	3
Omkomne i veitrafikken	4
Trygge og sikre barn.....	6
Trafikksikker ungdomstid.....	10
Sikkerhet for fotgjengere og syklister	12
Systematisk trafikksikkerhetsarbeid.....	14
Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd	16
Økonomi og finansiering	17
Framtidige behov og muligheter.....	18

ÅRSRAPPORT VESTFOLD OG TELEMARF FYLKE 2020

REDAKTØR: Mette Magnussen

Brita Straume

KORREKTUR: Nye Tillen

DESIGN: October Design AS

www.tryggtrafikk.no

Trygg Trafikk arbeider for å oppnå **best mulig trafikksikkerhet for alle**. Mange er opptatt av sikkerhet i samferdselssektoren, men Trygg Trafikk er **den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet**.

SAMARBEIDSPARTNERE

- Vestfold og Telemark fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Tunsberg bispedømmekontor
- Personskadeforbundet
- Viking redningstjeneste
- Norsk Folkehjelp
- Ambulansetjenesten
- Brannvesenet
- Mediene
- Bymisjonen i Porsgrunn og Kragerø
- Hegna landhandel
- Kragerø kunstskole
- Utrykningspolitiet (UP)
- Sør-Øst politidistrikt
- NAF
- Fossum I.L.
- Tønsberg Ishockeyklubb
- Reflexprodukter Norge AS
- Alle Barn Sykler / Michel Fouler
- Bypakke Grenland
- Kommunene i Vestfold og Telemark

TRAFIKKSİKRE KOMMUNER I VESTFOLD OG TELEMAR

19 av totalt 23 kommuner i Vestfold og Telemark har status som trafikksikker kommune. Vestfold og Telemark fylkeskommune skulle ha vært godkjent i 2020, men på grunn av koronapandemien er det utsatt til januar 2021.

- Bamble
- Drangedal
- Fyresdal
- Kragerø
- Nissedal
- Porsgrunn
- Kviteseid
- Nome
- Siljan
- Skien
- Tinn
- Tokke
- Vinje
- Notodden
- Seljord
- Hjartdal
- Midt-Telemark
- Tønsberg
- Færder

MEDLEMMER

Trygg Trafikk er en medlemsorganisasjon. Landsomfattende organisasjoner, institusjoner, foreninger og lag, bedrifter, kommuner og fylkeskommuner kan bli medlemmer i Trygg Trafikk. Vi har et mål om at fylkeskommunen og alle de 23 kommunene skal være medlem av Trygg Trafikk og på den måten støtte opp om vårt arbeid. I 2020 var fylkeskommunen og 18 av de 23 kommunene medlem. Her finner du oversikten over hvem som er medlemmer hos oss i 2020: Bamble, Fyresdal, Færder, Hjartdal, Horten, Kviteseid, Larvik, Midt Telemark, Nissedal, Nome, Notodden, Porsgrunn, Seljord, Siljan, Tinn, Tokke, Tønsberg og Vinje. I tillegg var NAF avd. Søndre Vestfold, NAF Tønsberg og omegn og Reflexprodukter Norge AS medlemmer.

Dette er Trygg Trafikk

Trygg Trafikks samfunnsoppdrag er å arbeide for best mulig trafikksikkerhet for alle. Trygg Trafikk står i en særstilling ved å være den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet.

V i sørger for at trafikkopplæring og informasjon om trafikksikkerhet når ut til barnehager, skoler og resten av befolkningen. Målet er å få folk til å ta klokere valg i trafikken. Gjennom konseptene Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole bidrar vi med rådgivning, struktur og tiltaksplaner for å skape økt trafikksikkerhet. Trygg Trafikk jobber også med holdningskampanjer og med å få trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr. Trafikantenes kompetanse vil ha stor betydning for trafikksikkerheten i mange år framover.

Samarbeidspartner og pådriver nasjonalt og lokalt

Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter, både nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalget for trafikksikkerhet (KTS) og har ansvar eller delansvar for 35 tiltak i *Nasjonalt tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018–2021*. Trygg

Trafikks distriktsledere har en sentral rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafikksikkerhetsarbeidet.

Nettverksbygger og medlemsorganisasjon

Trygg Trafikk er en ideell, landsdekkende medlemsorganisasjon. Trygg Trafikk bygger nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonene om politiske saker med betydning for trafikksikkerheten. Medlemmer i Trygg Trafikk er i hovedsak kommuner, fylkestrafikksikkerhetsutvalg (FTU), bedrifter og andre landsdekkende organisasjoner.

Finansiering

På nasjonalt nivå finansieres Trygg Trafikk over statsbudsjettet og gjennom frie midler og prosjektkjøp fra Finans Norge og forsikringsselskapene. Lokale aktiviteter rundt om i landet finansieres gjennom fylkenes tilskudd.

TRYGG TRAFIKKS HOVEDOMRÅDER

Trygg Trafikk har fra 2018 en ny strategi som gjelder fra 2018 til 2025. I strategien peker vi ut fem hovedområder:

1. Trygge og sikre barn
2. Trafikksikker ungdomstid
3. Sikkerhet for fotgjengere og syklister
4. Systematisk trafikksikkerhetsarbeid
5. Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd

14 personer mistet livet på veiene i Vestfold og Telemark i 2020.
Foto: Grethe Nordby

14 omkom i trafikken i Vestfold og Telemark

14 personer ble drept i trafikken i Vestfold og Telemark. De fordeler seg på: 5 MC-førere, 4 bilførere, 2 syklistere, 2 fotgjengere og 1 bilpassasjer. 2 av de drepte var kvinner, og 12 var menn. Ingen barn under 16 år ble drept i trafikken.

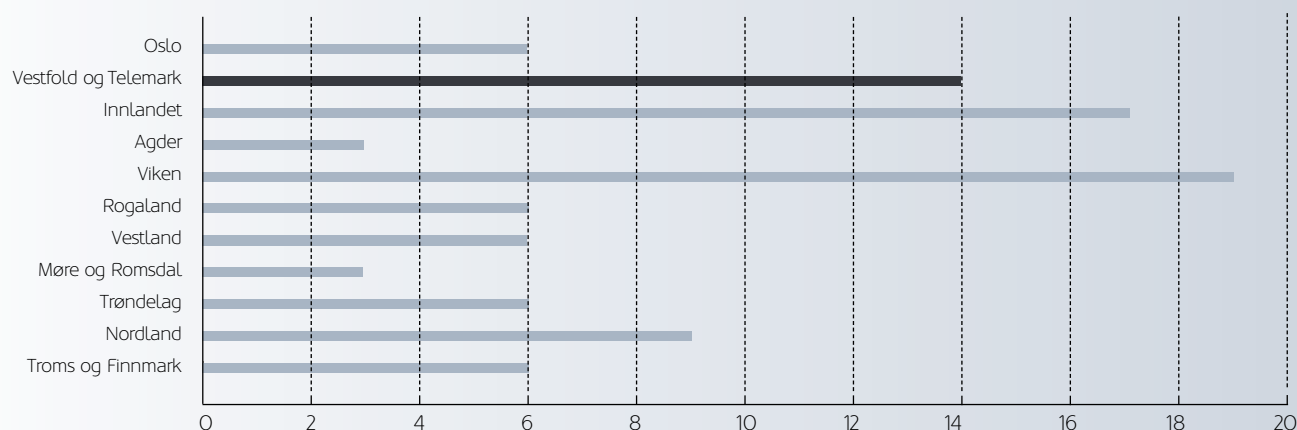
Statistisk sentralbyrås foreløpige tall viser at det på landsbasis var 93 personer som omkom i trafikken i Norge i 2020, mot 109 i 2019. Dette er det laveste antall trafikk-drepte siden 1947.

Det er positivt at antall drepte og hardt skadde går ned på tross av at trafikkmengden øker. Dette skyldes flere

forhold, blant annet bedre veier, tryggere biler, bedre og mer opplæring, mer kunnskap og informasjon om trafikk og trafiksikkerhet, bedre holdninger og tryggere valg hos trafikantene. Likevel er én drept eller skadd i trafikken, én for mye. Regjeringen har satt seg et krevende mål i 2029 med maksimalt 350 drepte og hardt skadde i trafikken. Vi har ti år på oss til å halvere dagens tall.

Trafikk er samspill. Det betyr at alle aktører innen trafiksikkerhetsarbeidet må bidra til å redusere antall drepte og skadde. Vi som trafikanter må kjøre etter forholdene, være oppmerksomme og kjøre rusfritt.

OVERSIKT ANTALL OMKOMNE PER FYLKE I 2020

1 Trygge og sikre barn

OVERORDNET MÅL: *Ingen barn omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.*

› I 2020 omkom to barn i trafikken. Antall trafikkulykker med barn er betydelig redusert de senere årene, og Trygg Trafikk vil bidra til å opprettholde den positive utviklingen, også for nye generasjoner. Det trengs fortsatt betydelig innsats for å klare dette. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar.

Trygg Trafikk sørger for å gi trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet. Det gjelder også barn, unge og voksne fra land med en annen trafikkultur. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring av to grunner: I et kortsiktig perspektiv skal barn lære hva som er sikkert, og hva som er farlig, slik at de unngår ulykker. I et langsiktig og forebyggende perspektiv er det viktig å etablere gode vaner og skape en god sikkerhetskultur.

Mange barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever også skoleveien som utrygg. Det er en utfordring at trafikk-sikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Trygg Trafikk er en pådriver for at barn skal være trygge og sikre i trafikken. Vi vil at myndighetene skal legge større vekt på hensynet til barn og unge i planleggingen av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Barnehage

Det ble gjennomført ett kurs for barnehageansatte med vekt på trafikk i barnehagen og trafikk i rammeplanen. Dette ble avholdt i Tønsberg i januar 2020 – et vellykket kurs med 30 deltakere. På grunn av koronasituasjonen i landet ble det ikke gjennomført flere trafikkopplæringskurs for barnehageansatte. Isteden har vi i Trygg Trafikk utarbeidet et digitalt barnehagekurs som er kostnadsfritt for barnehagene å bruke, som blir rullet ut i hele landet i 2021. Barnehager i Porsgrunn kommune skal være pilotbarnehager.

Barnas Trafikkklubb

Barnas Trafikkklubb ble høsten 2020 revitalisert. Klubben er et gratis tilbud til foreldre og barn, barnehager og skoler. Trygg Trafikk legger forholdene til rette og lager pedago-

**Trygg Trafikk
legger forholdene
til rette og lager
pedagogiske verktøy
til bruk for mål-
gruppen.**

450 fireåringer mottok en trafikkbok fra Barnas Trafikkklubb da de var på kontroll på helsestasjonen.

giske verktøy til bruk for målgruppen. Alt tidligere materiell tilbake til oppstarten av Barnas Trafikkklubb i 1966 er nå digitalisert og ligger lett tilgjengelig for alle på Trygg Trafikk sine nettsider. Vi har fremmet Barnas Trafikkklubb på trafikkurset for barnehageansatte, samt i møter og samtaler med kommuner i tilknytning til Trafikksikker kommune, gjennom fylkestrafikksikkerhetsutvalget og i media. Trafikken på sidene til Barnas Trafikkklubb har hatt en markant oppgang siden lanseringen av de nye sidene. Vi har hatt et samarbeid med helsestasjonene i Færder, Kragerø og Midt-Telemark kommuner hvor 450 fireåringer har fått en av bøkene fra Barnas Trafikkklubb og foreldrene har fått informasjon om riktig sikring av barn i bil når de har vært på fireårskontroll.

Skolestart

Sammen med fylkeskommunen produserte vi brosjyren «Er du helt sikker på at han har sett deg?». Brosjyren skulle deles ut til bilistene i nærheten av skoler ved skolestart denne høsten. Men på grunn av koronapandemien og smittesituasjonen ble det ingen stor aktivitet rundt skolestart i fylket denne høsten. Det hele kokte ned til at samarbeidspartnere og presse ble invitert til et pressemøte.

Trygg Trafikk deltok sammen med fylkeskommunen, politiet, UP og Statens vegvesen på pressemøte i forbindelse med skolestart 2020. Det ble en god mediesak, men vi hadde ønsket mer omtale av kjøring i skolenære områder. Vi var også ute i mediene med den årlige kampanjen «Klipp hekken».

Ville veier og vrangle skilt

Ville veier og vrangle skilt er et trafikkteater for elever fra 1. til 3. trinn. Teateret tar opp aktuelle trafikkrelaterte tema for denne målgruppen, slik som å krysse vei, oppførsel på bussen og bruk av refleks og bilbelte. 20 barneskoler i Vestfold og Telemark fikk besøk i 2020. Teateret er et flott utgangspunkt for skolene til å jobbe videre med trafikk i

NRK intervjuer skolebarn på Sandeåsen skole om skoleveien og skolestart.

Samarbeidspartnere møter pressen for å snakke om skolestart.

Elevene på Gokstad skole i Sandefjord er opptatt av Hjertesone.

Sykkelopplæring har over mange år stått sentralt i både Vestfold og Telemark.

skolen, treffer målgruppen og får gode tilbakemeldinger fra samtlige skoler. Turneen fortsetter i 2021.

Hjertesone

Etablering av hjertesoner rundt skolene brer om seg, også i vårt fylke. En hjertesone rundt skolen gjør det sikrere for elevene å gå eller sykle. Mindre biltrafikk og tryggere stopp- og hentesoner er bra for alle!

Det er mange måter å lage en hjertesone på. Det finnes ikke en ferdig oppskrift på hva som er en hjertesone. Det er fordi en hjertesone må tilpasses trafikkmiljøet og mulighetene som finnes ved hver enkelt skole.

En hjertesone er ikke et ferdig produkt, men en prosess som består av både små og store tiltak. Noen tar det kort tid å få på plass, mens andre tiltak kan det være mer krevende og ta lengre tid å gjøre noe med.

Vi ønsker en oversikt over hvilke kommuner som jobber med Hjertesone, og har derfor startet en kartlegging av dette. Vi kommer tilbake med resultatene av denne kartleggingen. Hjertesone er et tema på alle møter med kommunene. Planene om et nettverksmøte for kommuner som jobber med dette, ble stoppet av koronapandemien og smitteverntiltak. I 2021 vil vi invitere skolene til et nettverksmøte om temaet.

Sykkelopplæring

Sykkeldyktig.no er en læringsplattform for all sykkel-

opplæring for 4.-7. trinn. Det er et samarbeid mellom Norges Cykleforbund, Sykklistforeningen, NAF og Trygg Trafikk.

Sykkeldyktig.no skal bidra til at alle barn skal få like muligheter til å skaffe seg gode ferdigheter på sykkel og grunnleggende kunnskap om trafikksikkerhet. Sykkeldyktig.no er et verktøy for lærere som har ansvar for kroppsøvingsplanen.

På sykkeldyktig.no finner lærerne det de trenger for å gjennomføre trafikk- og sykkelopplæring fra 4. til 7. trinn i grunnskolen. Bak FEIDE-innloggingen ligger et gratis digitalt læreverk med blant annet filmer, e-læringsoppgaver og en teoretisk sykkelprøve. Også foreldre og foresatte vil finne mye nyttig informasjon og gode tips om sykling med sine barn på foreldresidene.

Riktig sikring av barn i bil kan bety forskjellen på liv og død!
 Foto: Janette Brubakken

Sykelopplæring har over mange år stått sentralt i både Vestfold og Telemark. Oppleggene har vært forskjellige, men godt innarbeidet og godt mottatt av skolene. I tidligere Telemark har sykelopplæring i regi av «Alle barn sykler» ved Michel Fouler stått sentralt. Han har også vært en god bidragsyter til å få skolene til å ta i bruk sykkeldyktig.no, som er vår satsing på sykelopplæring. Han skriver en egen rapport om sine tiltak. I Vestfold har Sykkelprøven med påfølgende distriktfinaler i samarbeid med NAF vært det sentrale.

I Vestfold og Telemark har alle kommuner åpnet for FEIDE-innlogging, som er inngangsporten til å kunne ta sykkeldyktig.no i bruk. 3500 elever i Vestfold og Telemark har gjennomført sykelopplæring på sykkeldyktig.no. Vestfold og Telemark er dermed det fylket med desidert flest elever, i forhold til folketallet, som har benyttet seg av sykkeldyktig.no.

Sikring av barn i bil

Opplegget «Barn i bil på 1-2-3» er det barnehagene selv som gjennomfører med hjelp og veiledning fra Trygg Trafikk. Vi kjører ut materiell til den enkelte barnehage. I løpet av to uker skal barnehagen løfte fram to viktige budskap i direkte dialog med foreldrene. Den første uken handler det om de litt større barna. Tema den uken er riktig bruk av belte, og oppfordringen til foreldrene er: «Ta beltesjekk». Den andre uken er det de minste barna og viktigheten av at de sikres bakovervendt så lenge som mulig, som er tema. Foreldrene får utdelt informasjons-

folder om temaet av en ansatt i barnehagen. Når disse to ukene er over, henter vi restmateriell og gjør det klart for neste barnehage.

Alle barnehager i Kragerø, Nissedal, Kviteseid, Drangedal og Fyresdal har gjennomført prosjektet. Tiltaket har blitt godt mottatt i barnehagene. Vi når ut til mange med et viktig budskap, og de ansatte i barnehagene blir tryggere på hvordan barn skal sikres i bil.

Nasjonale tellinger

Hver vår har vi et samarbeid med UP/politiet om tellinger av hvordan barn er sikret i bil. Dette gjøres over hele landet. Tellingene er viktige for å se om vi når målene i Nasjonal tiltaksplan. Tellingene ble ikke gjennomført i 2020 på grunn av koronasituasjonen.

Universitetet i Sørøst-Norge – Barnehagelærer- og lærerutdanningen

Vi ønsker å nå ut til barnehagelærere og lærere i grunnskolen så tidlig som mulig. Det er derfor viktig at vi får innpass på disse barnehagelærer- og lærerutdanningene. Vi har fra tid til annen vært inne, men det har vært lite kontinuitet i dette. Det er bukt tid på å få dette på plass i 2020, men her ble det også full stopp da koronapandemien kom. Vi tar opp «ballen» igjen i 2021.

2

Trafikksikker ungdomstid

OVERORDNET MÅL: *Færre ungdommer omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.*

➤ Færre ungdommer i alderen 15–24 år har omkommet eller blitt hardt skadd i trafikken de siste årene. Likevel er ungdom, spesielt unge bilførere, fortsatt høyt representert på ulykkesstatistikken. I arbeidet mot nullvisjonen er ungdom en viktig målgruppe. Ungdom eksponeres for trafikkfarlige situasjoner på flere måter. I byene velger unge ofte kollektivtransport, og de går eller sykler framfor å kjøre bil. I distriktene er bilen viktigere. Det er mange som bruker bil til skole og aktiviteter, og i en del miljøer er bilen en viktig hobby. De som er opptatt av bil, kjører mer enn andre og er dermed mer utsatt for ulykker. Trygg Trafikk har to tilnærminger i ungdomsarbeidet. Hovedsatsingen er opplæringstiltak i skolen. Disse tiltakene er rettet mot alle. Hensikten med tiltakene er å styrke den gode atferden. I tillegg er det nødvendig å rette spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

Magasinet Underveis er nå også på nett.

Valgfag trafikk

I skoleåret 2020/21 er det 628 elever fordelt på 22 skoler i fylket som har fått tilbudet om valgfaget trafikk. Dette er et populært tiltak da de fleste skolene også tilbyr trafikalt grunnkurs som en del av valgfaget.

I samarbeid med Trygg Trafikk i Viken arrangerer vi årlig en nettverkssamling for lærere som underviser i dette faget. Dette er en nyttig og populær samling for de som deltar, da de ofte står alene om dette faget på egen skole. Som så mye annet ble dette i 2020 gjort om til et nettmøte.

Underveis – magasin for 10. trinn

Ungdomsmagasinet om trafikk og trafikksikkerhet kom for første gang i digital form. Informasjon om dette ble sendt til alle fylkets ungdomsskoler.

Alle lærlingene ble invitert til å delta i Real Life Auto.

Det er nødvendig å rette spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

Real Life Auto

Real Life Auto er et digitalt opplæringsprogram om trafikksikkerhet for ungdom, utformet som et spill. Real Life Auto kan spilles av alle som har en nettleser og en mobiltelefon.

Når du fullfører kurset, får du en attest som viser at du har fullført opplæringsdelen, og du får se poengsummen du har oppnådd. Attesten kan sendes til en e-postadresse som bekreftelse på at du har fullført kurset. Den kan også skrives ut.

Real Life Auto egner seg godt som et felles pedagogisk utgangspunkt for å reflektere rundt egne holdninger og dele erfaringer fra trafikken.

Alle lærlingene i fylket fikk tilbud om å være med denne våren. De som sendte inn attesten til oss, var med i trekningen av 10 gavekort på 1000 kroner. 40 lærlinger sendte oss attesten.

Seminar om og for ungdom

Den 19. september 2020 holdt vi det årlige seminaret for russestyrene og elevrådene ved de videregående skolene i Vestfold. 105 elever og lærere deltok. Dette er en dag med tema trafikk og helse. Det er et variert program med vekt på trafikk, rus, selvmord, helse og motivasjon.

Vårt mål er at våre ungdommer skal komme seg igjennom de mest utsatte ungdomsårene med minst mulig negative

konsekvenser, enten det er ulykker, rus eller andre ting som kan ødelegge for den framtiden de planlegger.

Vi ser på det som viktig at elevene har med en ansvarlig lærer på samlingen.

Temadager på den enkelte skole

I en forlengelse av seminaret for avgangselevne høsten 2019 rakk vi å gjennomføre trafikk- og helsedag på seks videregående skoler våren 2020, før koronapandemien i mars 2020 satte en stopper for alle skolebesøk. Cirka 1500 elever deltok på disse samlingene. Temadagene er høyst relevante med tema som rus, helse, trafikksikkerhet, førstehjelp og politiets oppfordringer til hvordan de kan gå inn i voksenlivet uten å ta med seg negative konsekvenser av umodne handlinger i ungdomstiden.

Det jobbes med å kunne gjennomføre dette digitalt for alle skolene i fylket i 2021.

3

Sikkerhet for fotgjengere og syklister

OVERORDNET MÅL: *Det skal bli tryggere å sykle og gå.*

› Det er en nasjonal satsing at flere skal gå og sykle, og målet er at dette ikke skal føre til flere ulykker. Det er mange utfordringer som gjør det krevende å oppnå dette. Mange veier er ikke tilrettelagt for gående og syklende. En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelme, til tross for at dette reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. Refleksbruken blant fotgjengere er fortsatt for lav, noe som utgjør en risiko for påkjørsler. Trygg Trafikk følger nøye med på ulykkesutviklingen og formidler kunnskap om sikkerhet for fotgjengere og syklister. Vi er en pådriver for at tilgjengelig ulykkesstatistikk skal gi et riktig bilde av risikonivået, og for at personskadeulykkene på sykkel blir rapportert.

Refleks

Den nasjonale Refleksdagen ble i 2020 gjennomført den 15. oktober. Denne dagen ønsker vi å ha et ekstra søkelys på viktigheten av å bruke refleks. Hvert år inviterer vi kjente personer til å designe årets refleksdagrefleks. I 2020 var det Vebjørn Sand som takket ja til denne oppgaven.

I forkant av refleksdagen inviterte avisa Telen på Notodden med seg Trygg Trafikk til «refleksstunt» rundt om i Notodden by. Der delte vi ut reflekser og pratet om viktigheten av å bruke refleks i den mørke årstiden. Dette ble et flott avisoppslag og en oppfordring til folk om å finne fram refleksen.

Vi inviterte 1.–3.-klasser på alle skolene i fylket til å delta i «Den store refleksjakten». Ideen her er at elevene skal gå hjem og finne fram det de har av reflekser i skuffer og skap for deretter å henge dem opp på alt yttertøy, hvor de kan gjøre nytte for seg.

Skoleelevene fant til sammen 4983 reflekser fordelt på 14 skoler og 27 klasser. Vinnerne av årets refleksjakt ble trukket på direkten i Radio Grenland. Vinnerne var: Sætre skole

og Høgås skole på Notodden, Bølehøgda skole i Skien og Langestrand skole i Larvik.

Refleksdagen

Trygg Trafikk i Vestfold og Telemark inviterte Kirkens Bymisjon i Porsgrunn og Kragerø samt Kragerø kunstskele til et samarbeid om årets refleksdag. Det ble et svært positivt samarbeid. Kirkens Bymisjon delte ut reflekser i Kragerø, Porsgrunn, Skien og Brevik, til stor glede for publikum.

Kragerø kunstskele fikk frie tøyler og materiell fra oss til å lage et kunstprosjekt hvor refleksen sto i fokus. Dette var et helt nytt materiale for elevene, og de gikk løst på oppgaven med stor glød. Prosjektet skulle vises fram for publikum på Jernbanetorget i Kragerø på selve Refleksdagen.

Resultatet av elevenes arbeid ble flere flotte refleksinstallasjoner. Arve Høiberg, som er leder for fylkets trafikksikkerhetsutvalg, sto for den høytidelige åpningen. Kragerø Blad dekket begivenheten, og NRK Vestfold og Telemark sendte direkte fra Jernbanetorget i Kragerø samme kveld. Refleksdagen fikk også god dekning både i lokalavisene, NRK Radio og NRK TV.

Årets reflekser designet av Vebjørn Sand.

Leder for hovedutvalget for samferdsel i prat med studentene på Kragerø kunstscole.

Reflekstelling

Trygg Trafikk har hvert år landsdekkende tellinger på hvor flinke voksne er til å bruke reflekser. I uke 44, 45 og 46 hadde vi tellemannskap ute både på landevei og i sentrumsgater. Her fikk vi god hjelp av NAF i Tønsberg og omegn, Tønsberg Ishockey-klubb og Fossum idrettslag i Skien.

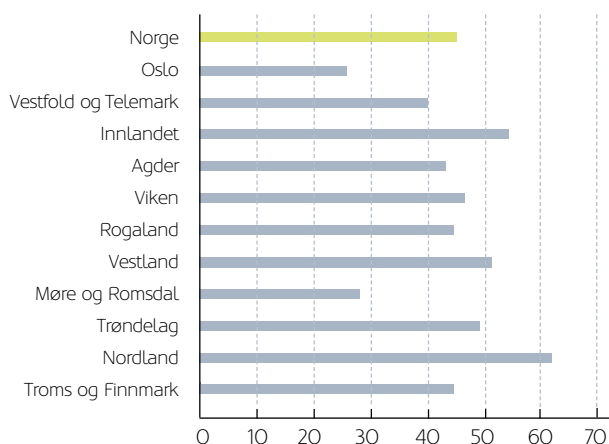
Trygg Trafikks årlige reflekstellinger viser at resten av landet har blitt flinkere til å bruke reflekser. Men Vestfold og Telemark er et av de dårligste fylkene, kun Trøndelag og Oslo er dårligere. Bare 4 av 10 bruker reflekser. Spesielt dårlige er vi i sentrumsnære områder, hvor kun 24 % bruker reflekser. 56 % av oss bruker reflekser når vi ferdes på landevei.

Som resten av landet, er vi best på landevei. Men refleksene er minst like viktig i sentrumsstrøk, hvor det er mange andre ting som kan distrahere bilistene.

Synlighet på sykkel

I perioden 5. oktober til 12. november hadde vi en promoteringskampanje på Facebook i samarbeid med Norsk Cykleforbund (NCF) om synlighet på sykkel. Vi valgte å målrette kampanjen mot menn og kvinner i alder 20 til 50 år i Vestfold og Telemark. I denne kampanjen nådde vi ut til 28 176 personer.

OVERSIKT BRUKSANDEL REFLEKS PER FYLKE 2020:

4 Systematisk trafikksikkerhetsarbeid

OVERORDNET MÅL: *Kommuner og fylkeskommuner arbeider systematisk med trafikksikkerhet.*

› Kommuner og fylkeskommuner har et viktig ansvar for innbyggernes trafikksikkerhet, blant annet som veieier, skoleeier og arbeidsgiver. Trafikksikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring. Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune er godkjeningsordninger utviklet av Trygg Trafikk. Kriteriene bygger på eksisterende lovverk og er en hjelp for kommuner og fylkeskommuner til å systematisere trafikksikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Folkehelsearbeidet er sentralt i kommuner og fylker, og det er naturlig å knytte trafikksikkerhet til det ulykkesforebyggende helsearbeidet.

Trafikksikker kommune

Region Vestfold og Telemark arbeider målbevisst mot å oppfylle intensjonen om at både fylket og samtlige kommuner skal være godkjent som trafikksikre.

Trygg Trafikk er glad for at fylkeskommunen også ser viktigheten av dette arbeidet, og for at fylket har videreført tildelingen av prosjektmidler. Målet for 2020 var å godkjenne tre nye kommuner. På grunn av koronapandemien klarte vi to av tre. De to var Hjartdal og Seljord. I tillegg ble Vinje og Drangedal kommuner regodkjent for tre nye år.

Vårt inntrykk er at kommunene ser positivt på tiltaket. Det var også god «drahjelp» for oss at fylkets trafikksikkerhetsutvalg fattet vedtak i 2020 om at fylkets kommuner måtte være godkjent eller i prosess mot å bli godkjent som trafikksikker kommune for å kunne søke fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler.

Målet for 2021 er å godkjenne ytterligere fire kommuner, samt arbeide for regodkjenning av to kommuner.

HMS-kurs

Et viktig forutsetning for å bli godkjent som trafikksikker kommune er at kommunen har utarbeidet en egen reise-

Arve Høiberg i Hovedutvalget for samferdsel og ordfører i Seljord Beate Marie Dahl Eide var hoppende glade for godkjenningen.

Unni Knutli og Tor Egil Syvertsen er to av dem som sjekker at kommunene har alle kriterier for å bli godkjent som Trafikksikker kommune på plass.

policy for kommunens ansatte. Kommunene har normalt mange ansatte som benytter ulike typer kjøretøy til og fra og i sitt daglige arbeid. I den forbindelse har Trygg Trafikk Vestfold og Telemark utarbeidet et trafikkrelatert HMS-kurs. Flere kommuner har fått tilbud om dette kurset. I 2020 ble det gjennomført to HMS-kurs for ansatte i Kragerø kommune. Vi har også gjennomført kurset for selskapet Skagerak Energi. Tilsvarende var det berammet to kurs for Færder kommune, som dessverre måtte kanselleres på grunn av koronasituasjonen. Målet er at kurs i Færder skal gjennomføres så snart dette lar seg gjøre. Vi har også intensjoner om å tilby HMS-kurs til andre kommuner som ønsker dette.

Trafikksikker fylkeskommune

Før fylkessammenslåingen 1. januar 2020 var gamle Vestfold godkjent som trafikksikker fylkeskommune. Trafikksikkerhetsutvalget i det nye fylket Vestfold og Telemark vedtok 25. februar 2020 at fylket skulle arbeide for å bli godkjent som trafikksikker fylkeskommune. Dette arbeidet pågikk hele 2020. Det må erkjennes at prosessen tidvis har vært krevende. Dette skyldes ikke uvilje fra fylkets side, men det faktum at det tar tid før den nye organisasjonen får satt seg. Det er mange nye personer i nye funksjoner, og det er mange ulike prosesser og tiltak

som kanskje har hatt høyere prioritet enn arbeidet med Trafikksikker fylkeskommune.

Prosessarbeidet ble imidlertid ferdigstilt i 2020, og godkjenningsmøte var berammet i desember 2020. Dette møtet ble på grunn av ulike smitteverntiltak ikke gjennomført. Nytt møte er berammet til den 29. januar 2021. Forutsatt godkjenning vil Vestfold og Telemark da bli det første av de nye fylkene som får denne godkjenningen.

Trafikksikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring

5

Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd

OVERORDNET MÅL: *Trafikksikkerheten i samfunnet bedres.*

› Antall alvorlige trafikkuulykker er sterkt redusert, men vi er fortsatt et godt stykke unna nullvisjonen om at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadd i trafikken. Trafikantenes atferd er en medvirkende årsak til de fleste dødsulykker. Dette gjelder særlig ruskjøring, høy fart og manglende førerdyktighet. Distraksjoner har blitt et økende problem i trafikken. Trygg Trafikk arbeider målrettet for at myndigheter, næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner skal ha et bevisst forhold til sikkerhet, og for at de skal være motiverte til å ta sikre valg i trafikken.

Trafikksikkerhet for fremmedspråklige

Fra noen kommuner har vi fått spørsmål om vi kan bistå med trafikkundervisning for innvandrere og fremmedspråklige. Det dreier seg om personer som er knyttet til et undervisningsopplegg ved kommunenes voksenopplæringscentre. Det er voksenopplæringen selv som har kommet med ønsker på aktuelle tema. De aller fleste som har deltatt på kurs i regi av voksenopplæringen, kommer fra land med en helt annen trafikkultur enn vår. Ønsket om å skaffe seg norsk førerkort er ofte sterkt. Dette med sikring av barn i bil og generelle trafikkregler for ulike trafikantgrupper er også blant temaene det ønskes mer kunnskap om. Trygg Trafikk Vestfold og Telemark har bidratt til undervisning i de nevnte temaene ved voksenopplæringen i Siljan, Kragerø, Skien og Bamble.

Fylkets trafikksikkerhetsutvalg (FTU)

2020 var året da to fylker ble til ett. Koronapandemien gjorde at mange av de vanlige samlingene ble utsatt eller gjennomført på nye måter. Fylkestrafikksikkerhetsutvalget var ikke noe unntak. Møtene ble digitale og kommunebesøkene er satt på vent.

Minnemarkeringen Lys til ettertanke

Dette er det største samarbeidsprosjektet vi har på trafikksikkerhetsfronten i Vestfold og Telemark. Rundt 80 personer fra forskjellige etater og organisasjoner bidrar for å gjøre dette arrangementet så fint og verdig som mulig.

Minnemarkeringen ble for første gang arrangert i Vestfold i 1993, mens Telemark ikke har hatt en slik markering. Markeringen for 2020 skulle være en markering for det nye fylket Vestfold og Telemark. I tillegg fikk vi i desember forespørsel om vi også kunne ta med Viken og de som omkom i Viken i 2020, i denne markeringen.

Søndag den 3. januar ble årets markering gjennomført.

Etter som datoen nærmet seg, skjønte vi at vi ikke kunne gjennomføre helt som planlagt, og at arrangementet måtte tilpasses smittevernrestriksjonene. Det ble nok en ny erfaring. Vi valgte å gjennomføre arrangementet nede på veien som vanlig, med taler og fakkeltog, men bare for forhånds-påmeldte deltakere. Kun inviterte kunne være med inne i kirken, hvor vi hadde et tak på totalt 60 personer.

Samferdselsminister Knut Arild Hareide var årets hovedtaler, og Odd Nordstoga sto for den musikalske delen. Arrangementet ble streamet og fikk veldig gode tilbakemeldinger. Det ble et flott innslag på Dagsrevyen og på Kveldsnytt. Arrangementet for 2020 ble et mer kostnads-krevende tiltak enn tidligere, da mye nytt materiell måtte kjøpes inn for å kunne markere hele det nye fylket, og fordi alt ble streamet. Neste års arrangement er planlagt den 2. januar 2022.

Det ble et fint markering, men med langt færre deltakere på grunn av koronarestriksjoner. Foto: Grethe Nordby.

Økonomi og finansiering

Trygg Trafikks regionleder og seniorrådgiver lønnes av Trygg Trafikk. Aktivitetstiltak i fylket, reiseutgifter, telefon og kontorhold dekkes av Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Regnskapet blir ført av Trygg Trafikks regnskapsfører og revidert av BDO AS.

Situasjonen som landet har vært i det siste trekvart året, har medført at mange aktiviteter har blitt gjennomført digitalt eller utsatt til 2021. Vi har derfor brukt langt færre midler i 2020 enn planlagt. Gjenstående midler fra Vestfold og Telemark fra 2020 overføres til 2021. Samtidig har det av samme grunn vært søkt om redusert økonomisk ramme for 2021, slik at det totalt sett er samme ramme som i 2020.

Kommentarer til noen av postene:

Når det gjelder aktivitet 17 Minnemarkeringen, påløper de største kostnadene her i januar/februar 2021, hvor kostnad på vei er den største utgiftsposten. Aktivitet 17 vil i 2020 gå i minus med ca. 70 000 kroner. Dette skyldes i hovedsak utgifter til innkjøp av materiell for å dekke opp for hele fylket og større utgifter på vei enn budsjettert.

Når det gjelder post 24 Trafikksikker kommune, så er dette stimuleringsmidler til kommunene som blir godkjent som trafikksikker kommune. Det gjenstår fire kommuner som vi tar mål av oss til å godkjenne i 2021, som da vil sette denne kontoen i null.

Aktiviteter	Overført fra 2019	Inntekter 2020	Kostnader 2020	Saldo 2020 Overføres til 2021
15 - Kontorhjelp	26 370	400 000	-273 007	153 363
17 - Minnemarkering	411 364	460 000	-655 693	215 671
18 - Kurs politi, lærere	85 680	-25 915	-59 764	0
19 - Refleks og synlighet	14 521	329 339	-336 615	7 244
22 - Russ og vgs.	30 889	450 000	-170 657	310 232
24 - Trafikksikre kommuner	661 582	-	-169 628	491 954
36 - Traf.oppl.i bhg. og skole	3 127	236 259	-64 458	174 928
39 - Refleksdagen	-661	661	-	-0
43 - Bingo	45 859	85 801	-59 682	71 978
55 - Sikring av barn i bil	13 293	150 000	-87 911	75 381
89 - Barnas trafikklubb	189	39 811	-40 787	-787
92 - Hjertesone	15 872	100 000	-25 051	90 821
95 - bliZett	20 899	-	-20 898	0
98 - Aktive skolebarn	155	-155	-	-
99 - Reise, kontor og administrasjon	9 271	250 000	-149 926	109 345
TOTALT	1 338 407	2 475 801	-2 114 078	1 700 130

Her er noen av elevene på Kragerø kunstscole med et av kunstverkene som ble laget til årets Refleksdag.

Vi har tro på at 2021 gir oss gode muligheter for å gi borgerne i fylket generelt mye god trafiksikkerhet, ha stor aktivitet og fremme trafikkopplæring.

Framtidige behov og muligheter

► Fra 1. januar 2020 ble fylkene Vestfold og Telemark til det nye fylket Vestfold og Telemark. Opplevelsen i 2020 var at man ønsket et tettere forhold mellom Trygg Trafikk og fylkeskommunen. Det ble pekt på at Trygg Trafikk bør ha kontorer i nærheten av samferdselsavdelingen i fylket, samt at det er viktig å være i nærheten av politikerne på samferdsel. Dessverre har Trygg Trafikk sine medarbeidere i Telemark og Vestfold blitt flyttet fra fylkeshuset i Tønsberg til Vestfold kollektivtrafikk, og vårt kontor i Skien er i det gamle fylkeshuset. Dette er et steg i feil retning, og det blir en utfordring å opprettholde den tette kontakten. Trygg Trafikk har i alle år vært tett knyttet opp til FTU-sekretæren og trafiksikkerhetsmiljøet i fylket.

Vi vil i 2021 fremdeles bruke mye tid på å få to fylkeskontor til å bli til ett og finne fram til arbeidsmetoder hvor vi kan nå hele fylket. Spesielt utfordrende er det med tanke på antall barnehager og skoler. Det jobbes med digitale løsninger, som er en helt ny måte å jobbe på, men som vi også har stor tro på å lykkes med. Vi er kun tre medarbeidere som skal nå ut i hele fylket med aktiviteter som vi har forpliktet oss til i henhold til Nasjonal tiltaksplan og fylkets aktivitetsplan for trafiksikkerhet.

Det vil være svært viktig for oss å få videreføre lønnsmidler fra fylkeskommunen til rådgiver for Trafikksikker kommune. Om vi når målet for 2021 om at alle kommunene vil være godkjent, så stopper ikke arbeidet med Trafikksikker kommune her, det er nå det begynner. Det er mye som tyder på at det er gjennom Trafikksikker kommune vi

kan nå ut til alle barnehager, skoler og helsestasjoner. Det er her vi kan nå fram med HMS-kurs i kommunene, Hjertesone og mye, mye mer. I tillegg så skal jo alle kommuner regodkjennes hvert tredje år.

Dagens ordning med rådgiver, finansiert av fylkeskommunen, fungerer veldig godt, og vi er i dag allerede et godt team. Det er viktig og positivt. Dette fremmer arbeidet med trafiksikkerhet ytterligere. Samarbeidet med trafiksikkerhetsgruppa i fylkeskommunen er et positivt bidrag inn i arbeidet. Fagmiljøet blir større, og dette gir også økt trivsel og dermed gode løsninger og resultater.

Trygg Trafikk vil være en viktig samarbeidspartner til Vestfold og Telemark fylkeskommune og kan på den måten bistå fylkeskommunen i større grad innen trafiksikkerhetsarbeidet i fylket. Det har vært en utfordrende oppstart for Trygg Trafikk i det nye, sammenslåtte fylket når den nasjonale situasjonen med pandemi og smitteverntiltak har begrenset den vanlige aktiviteten. Vi har tro på at 2021 gir oss gode muligheter for å gi borgerne i fylket generelt mye god trafiksikkerhet, ha stor aktivitet og fremme trafikkopplæring. Det er dokumentert at trafikkopplæring virker.

Vi håper på et fortsatt godt samarbeid med trafiksikkerhetsmiljøet i fylket og samferdselspolitikkerne. Det er gjennom samarbeid vi kan nå målene.

Det norske trafikksikkerhetsarbeidet fungerer, og verden ser til den norske samarbeidsmodellen for inspirasjon.

De 93 som omkom i trafikken i 2020, er 93 for mange. La oss anerkjenne at vi er på rett vei, men at det nå må sterkere virkemidler til.

I det neste tiåret kan vi ikke lene oss på at teknologien skal redde oss. Vi må redde oss selv, og det er den enkelte trafikanten som sitter med nøkkelen.

Det siste vi trenger nå, er politiske beslutninger som går på tvers av nullvisjonen.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK

TRYGG TRAFIKK
VESTFOLD OG TELEMAR
Postboks 2844
Fylkeshuset, 3702 Skien

Tlf: 90 99 79 70
magnussen@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK
Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no